

pro českou právní vědu netkví v této jeho přirozenoprávní theorii, nýbrž v tom, že prvý v Čechách upozorňoval moderní směry v právním myšlení u cizích národů, že na ně upozorňoval a jimi bojoval proti fiktivnímu právu historickému. Odprovincialisování české právní vědy, její zapojení ve směr, který byl vedoucím za hranicemi, uvedení jí na nové, moderní cesty — to je zásluha Masarykova, za niž mu náleží vděk československých právníků.

ZPRÁVY.

Dvě výročí. V tyto dny vzpomínáme dvou výročí: prvního desítiletí naší ústavní listiny a osmdesátých narozenin prvního presidenta republiky, o jehož zásluhách o stát vyslovili jsme se formou stručnou, ale výstižnou, totiž zákonem. Redakce našeho listu se připojuje k těmto slavnostním projevům, může však tak učiniti jen způsobem svým vlastním, třebaš značně suchopárným: několik stránek tohoto čísla věnovaných oběma výročí budiž i naším příspěvkem k slavnostní náladě obou dní výročních!
Ča.

Šedesáté narozeniny J. M. prof. Dra Josefa Vančury připadly na 21. února t. r. Jeho jubileum vyvolalo v řadě generací československých právníků živé vzpomínky na prvé semestry studií právnických, kde Vančurovi, jakožto profesoru římského práva, bylo po dlouhá léta úkolem jistě nikoli nejsnadnějším uvádět *cupidam legum iuventutem* cestou římského práva do způsobu a pravidel myšlení právnického. Ti, kdož Vančuru opravdu poslouchali, potvrdí, jak skvělým způsobem dovedl tu dostáti svému úkolu, spojuje jednoduchý, avšak praegnantní výklad dogmatický s příklady volenými z denního života. Stejně při cvičeních seminárních volil a probíral Vančura společná témata tak, že od pronikavé exegese textů přistupoval ke konstrukcím dogmatickým, opírajícím se o pandektní i moderní civilistiku, jichž pevnost po té znovu ověřoval jak na probraných textech, tak na příkladech ze života moderního. Nezůstaly proto přednášky a cvičení Vančurovy zapomenuty ani u těch, kdož snad nebyli zvláště orientováni ke studiu historickoprávnímu.

Účinnost a poutavost přednášek Vančurových byla ovšem stupňována živou povahou přednášejícího, který vkládal do každého učitelského výkonu celou svoji osobnost. Nemohl ani jinak — a tento důvod byl jistě hlavním, který před rokem jej přiměl raději opustiti aktivní činnost fakultní, když další setrvání v ní bylo by za hygienických poměrů, při nichž se v prvních ročnících na pražské právnické fakultě vyučuje, znamenalo vážně ohrožení jeho zdraví.

Je nemalou zásluhou Vančurovou, že vzdor jeho předčasnému odchodu z fakulty mohou i dnes naši právníci zahajovati své studium římského práva opírajíce se o jasné formulace Vančurovy. Je to umožněno jeho »Úvodem do studia soukromého práva římského« (1923), knihou, kterou lze právem považovati za vzor učebnice psané pro ty, kdož se teprve právníky mají státi. V ní Vančura vědec — který se ve svých pracech monografických obíral s oblibou jednak otázkami římského národního práva republikánského (»*Usucapio pro herede*«

1897, »Nové nauky o nexum«, Sborník v. pr. a st. 1905, »Agrární právo římské republiky« 1908, »K historii římských kondikcí«, Sborník 1911—12, »Kritické poznámky k nauce o evikci při římském trhu« Sborník 1922, »Leges agrariae« Pauly—Wissowa Real. Enz. s. h. v. 1924), jednak jemnými otázkami dogmatickými (tak v obou samostatně vyšlých monografiích již uvedených a zvl. v knize »Praelegát dle práva římského« 1903), avšak vedle toho i otázkami papyrologickými (»Papyri znějící majiteli a na řad«, Sborník 1904, »Knihy pozemkové v římském Aegyptě«, Sborník 1913, »Exekuční listiny dle práva papyrů« 1915) a otázkami zajímavými nové badání interpolační (rektorská přednáška »Kontrakty nepojmenované« 1926) — spojil své nejlepší vlastnosti se zkušenostmi a vzácnou dovedností Vančury učitele a vytvořil tak dílo, po němž s prospěchem budou sahati ještě mnohé příští generace československých právníků rozmnožující tak neustále řady jeho vděčných žáků.

Blahopřejeme prof. Vančurovi upřímně k jeho jubileu i dosavadnímu životnímu dílu a přejeme mu — vzpomínajíc zároveň jeho neúnavné činnosti v sociálních institucích vysokoškolského studentstva, aby v pevném zdraví a spokojenosti užíval po dlouhá léta klidu, jemuž jistě těžko dával přednost před milovanou činností vysokoškolského učitele.

M. B.

Úmrtí. 29. ledna t. r. skonal v Praze místopředseda senátu, advokát Dr. Jaroslav Brabec (nar. v Praze-Karlíně 1869). Vedle jeho politické práce sluší vzpomenouti jeho snah a pozornosti, kterou věnoval menšinovým problémům jako československý zástupce v Unii lig pro společnost národů. — Téhož dne v Praze skonal profesor lékařské fakulty university Karlovy MUDr. Josef Reinsberg. Vzpomínáme ho jako nestora českých soudních lékařů, který nám přiblížil tuto pro právníky důležitou disciplinu nejen dlouholetou svojí činností učitelskou, nýbrž zvláště dílem o soudním lékařství. Prof. Reinsberg byl znám mezi staršími právníky i jako pečlivý přítel studentů. Dožil se 86 let.

Ča.

Deset let inkorporace Hlučínska. Na 4. únor t. r. připadlo desáté výročí připojení hlučínského kraje k našemu státu, inkorporovaného k Československé republice v důsledku čl. 83 mírové smlouvy versailleské z 28. června 1919 a dle zákona z 30. ledna 1920, č. 76 Sb. z. a n., provedeného nařízením vlády z 11. března 1920, č. 152 Sb. z. a n. Teprve dnem 1. května 1920, kdy toto nařízení nabylo účinnosti, rozšířena na nabyté území platnost zákonů a nařízení, vztahujících se na obvod zemí historických. Obyvatelé tamější stali se našimi státními občany s domovským právem tam, kde měli řádné bydliště v době účinnosti zákona z r. 1920/76. — Jakkoli z území, přináležejících kdysi ke koruně České, bylo nám vráceno mizivě málo, nutno přijmout s radostí, že byla to právě část, jež jediná uchovala si český ráz přes úsilovné germanisační snahy, soustavně prováděné od neblahého roku 1742, tedy plných 178 let.

Karásek.

Z celého světa právníckého. Přípravná technická konference pro otázky pracovních podmínek v uhelných dolech se konala 6.—18. ledna v Ženevě. Doporučila, aby na program letošní mezinárodní konference práce byla dána diskuse o koncenci o pracovní době v dolech, dále otázky minimálního stáří dělníků a pensijního pojištění. Ve většině otázek však nebylo docíleno dohody a mezin. úřad práce bude teprve muset hledat cesty k jich řešení. (—kg.) — V Německu byl zákonem ze dne 28. ledna t. r. zaveden zápalkový monopol. — Ve vatikánském státu vynesl 29. ledna poprvé soud rozsudek jménem papeže po vzývání sv. Trojice. Souzeno bylo podle italského trestního zákoníku. — Koncem ledna zasedal mezinárodní kongres advokátů v Paříži. — Akc. společnost Siemens—Halske a Deutsche Diskontogesellschaft sjednala